

NOTAT

Bilag 3: Uddybende beskrivelse af initiativer til udmøntning af midler i 2026 fra Kræftplan V

I nedenstående tabel præsenteres den konkrete fordeling af midler til udmøntning af initiativer i Kræftplan V i 2026. I forlængelse af tabellen er en nærmere beskrivelse af administrationens forslag til udmøntning af midlerne til de enkelte initiativer.

Table 1. KPV-initiativer der udmøntes i 2026 samt tidligere udmøntet midler

Mio. kr (2025 pl)	2026	
	Nationalt	Region Hovedstaden
Mobile kølehætter	9,0	2,8
Senfølger	60,0	18,7
Palliation	42,0	13,1
<i>heraf</i>		
Basal palliation	14,0	4,4
Specialiceret palliation	20,0	6,2
Døgndækkede rådgivningsfunktioner	8,0	2,5
Telepalliation (Region Midtjylland)	1,0	
Kræftscreening	5,0	1,6
Patientinddragelse	11,0	3,4
Styrket information mellem sektorerne	2,0	0,6
Uspecifikke symptomer på kræft	10,0	3,1
<i>heraf</i>		
Sundhedsvæsenets kvalitetsinstitut	5,2	1,6
Danish Comprehensive Cancer Center	4,9	1,5
Vederlagsfri rygestopmedicin		
Forskning og udbredelse af kunstig intelligens	20,0	6,2
Data til kræftbehandling og ny medicin	9,0	2,8
<i>heraf</i>		
National klinisk database for personlig medicin på kræftområdet	3,0	0,9
Bedre brug af data til ny kræftmedicin	6,0	1,9
Kræftforskning i det primære sundhedsvæsen	2,0	0,6
Udrednings- og behandlingskapacitet	180,0	56,1
Blok	350,0	109,1
Direkte tilskud	1,0	
I alt	351,0	109,1
Allerede udmøntede midler		
Tandproblemer, Udvidelse § 166	99,7	31,1
Patientrådgivning for patienter med livstruende sygdomme	5,2	1,6
Specialenhed for samarbejde om behandling af livstruende sygdomme	4,7	1,5
Blok	109,6	34,2
Direkte tilskud	8,8	
I alt	118,4	34,2
I alt	469,4	143,3

Note: Den endelige fordeling til regionerne kendes først når der indgås økonomiaftale for 2027. Midlerne i tabellen er 2025 pl reguleret. Økonomiaftalen for 2027 vil indeholde udmøntning med 2026 pl, som ikke kendes endnu (fordi den reguleres ifm. ØA2027).

1. Mobile kølehætter mod hårtab

Der er afsat 9 mio. kr. i 2026 til regionerne. Heraf udgør Region Hovedstadens andel 2,8 mio. kr. i 2026. Midlerne skal gå til at etablere en national forsøgsordning med anvendelse af mobile kølehætter til patienter med brystkræft. Formålet er at indhente viden og erfaringer om den behandlingsmæssige effekt samt de organisatoriske og praktiske forhold ved brug af kølehætter i kræftforløb.

For at sikre, at projektet inkluderer alle regionens borgere uanset hospital, foreslår administrationen, at kølehættene fordeles mellem de hospitaler, der varetager medicinsk behandling af brystkræftpatienter, forholdsmæssigt efter deres patientantal. De afsatte midler skal dække indkøb af kølehætter samt i mindre grad driftsomkostninger i forbindelse med forsøgsordningen (ca. 1 årsværk for hele landet). Der forventes at blive udarbejdet et nationalt udbud forud for indkøb af kølehætter. Midlerne fordeles, efter aktivitet i 2025, til de fire hospitaler der varetager medicinsk behandling af brystkræftpatienter.

2. Senfølgeklinikker

Der er med udmøntningsaftalen afsat 60 mio. kr. i 2026 til at etablere senfølgeklinikker. Region Hovedstadens andel i 2026 udgør 18,7 mio. I 2025 blev der ligeledes afsat 18,7 mio. kr., som er udmøntet til Herlev og Gentofte Hospital som økonomisk fundament for etableringen af en regional senfølgeklinik med ensartede tilbud til patienter med komplekse senfølger.

I 2026 disponeres der med, at midlerne udmøntes til Herlev og Gentofte Hospital til at understøtte det fortsatte arbejde med at etablere og drive den regionale senfølgeklinik for patienter med generelle komplekse senfølger. Det forventes, at Herlev og Gentofte Hospital inddrager regionens øvrige hospitaler i arbejdet og ift. anvendelsen af midlerne. Programorganisering og tidsplan for etableringen af klinikken og opbygningen af robuste senfølge-tilbud, vil blive forelagt sundhedsudvalget i en særskilt sag på et kommende møde.

3. Kræftscreening

Der er med udmøntningsaftalen varigt afsat 5 mio. kr. årligt fra 2026 til konkrete tiltag, der skal mindske ulighed i kræftscreening. Midlerne overføres til regionerne via bloktilskud. Region Hovedstadens andel udgør 1,6 mio. kr.

Administrationen vil i arbejdet med at konkretisere en indsats for øget inddragelse af grupper, der i dag ikke benytter de nationale screeningsprogrammer,

inddrage de regionale styregrupper for brystkræft-, tarmkræft- og livmoderhalskræftscreening.

Administrationen arbejder videre med den konkrete anvendelse af de afsatte midler til kræftscreening med afsæt i de beskrevne intentioner i Kræftplan V.

4. Patientinddragelse

Der er afsat 11 mio. kr. årligt i 2026 til en styrket og systematisk patientinddragelse på tværs af kræftforløbet. Heraf overføres der 3,4 mio. kr. til Region Hovedstaden.

Midlerne skal gå til at styrke systematisk patientinddragelse i kræftforløb for at sikre behandling, der tager højde for patientens individuelle behov og præferencer. Indsætterne omfatter kompetenceudvikling af personale og implementering af fælles beslutningstagning, herunder brug af beslutningsstøtteværktøjer og patientrapporterede oplysninger (PRO-data). PRO-data er patienternes egne vurderinger af deres helbred, både fysisk og mental helbred.

Fælles Beslutningstagning

Der findes allerede flere beslutningsstøtteværktøjer på kræftområdet, men de er ikke implementeret systematisk på alle kræftafdelinger. Administrationen anbefaler at fokusere udmøntningen af midlerne til: a) at tilpasse og implementere eksisterende beslutningsstøtteværktøjer på kræftområdet og/eller b) tilpasse og implementere eksisterende beslutningsstøtteværktøjer på det palliative område for at reducere overbehandling og sikre mest mulig livskvalitet i patienternes sidste tid.

Dette vil sikre en systematisk og mere ensartet praksis, så alle patienter oplever at blive inddraget i beslutninger om deres kræftforløb – uanset hvor de bliver behandlet.

Anvendelse af PRO-data

Styrket patientinddragelse via anvendelse af PRO indgår, som et konkret værktøj i Kræftplan V og regionerne har fået til opgave at standardisere og udvide anvendelsen af PRO-skemaer på kræftområdet. Regionerne samarbejder om en fælles afdækning af, hvilke PRO-skemaer, der anvendes i de enkelte regioner med henblik på at kunne udvide anvendelsen af eksisterende PRO-skemaer.

Regionen får til opgave at sikre opsætning af PRO-skemaer i Sundhedsplatformen, så patienter kan besvare skemaerne digitalt, og data kan deles på tværs af sektorer for at understøtte sammenhængende patientforløb. Opgaverne omfatter desuden kompetenceudvikling af klinikere og implementering af skemaerne i de kliniske arbejdsgange.

Administrationen samarbejder tæt med Region Sjælland om, midlerne til patientinddragelse

Administrationen anbefaler følgende fordeling:

- At PRO tildeles 1.5 mio. Kr. mhp. at understøtte PRO både i Region Hovedstaden og Region Sjælland
- At Fælles Beslutningstagning tildeles 1.9 mio. Kr., dvs. de resterende patientinddragelsesmidler i Region Hovedstaden,

Denne fordeling af midler baseres på, at ikke-udmøntede patientinddragelsesmidler fra 2025 (3.4 mio. Kr. i Region Hovedstaden) tildeles PRO-området, hvilket Regionsrådet kan træffe beslutning om.

Region Sjælland modtager 1.7 mio. Kr. til patientinddragelse, som administrationen i Region Sjælland anbefaler anvendes til Fælles Beslutningstagning. Den samlede pulje til Fælles Beslutningstagning i begge regioner vil således være 3.6 mio. Kr. Administrationen anbefaler, at disse midler fordeles, så de onkologiske afdelinger i begge regioner samlet tildeles 3 mio. kr., og at Center for Patientinddragelse (CPI) i Region Hovedstaden tildeles 600.000 Kr. CPI varetager uddannelse og implementeringsstøtte i begge regioner.

5. Styrket information mellem sektorerne

Der er afsat 2 mio. kr. i 2026 til initiativet, som overføres til regionerne. Region Hovedstaden modtager heraf 0,6 mio. kr. Der igangsættes et projekt i regi af Sundhedsstyrelsen med inddragelse af relevante aktører, der skal se på udfordringer og mulige løsninger til at styrke videregivelse af information og kommunikation mellem sygehuse, almen praksis og kommuner, for eksempel i forbindelse med epikriser og henvisninger. Projektet skal blandt andet se på, hvordan man kan understøtte en mere ensartet henvisningspraksis til rehabiliteringstilbud og genoptræning. Projektet forventes opstartet primo 2026 og afsluttet ved udgangen af anden kvartal.

Administrationen vil anvende de afsatte midler til at implementere Sundhedsstyrelsens løsningsforslag, når resultatet af projektet foreligger.

6. Forskning og udbredelse af kunstig intelligens på kræftområdet

Der er afsat 20 mio. kr. i 2026 til regionerne, herunder 6,2 mio. kr. til Region Hovedstaden. Formålet med midlerne er at skalere og udbrede relevante og modne AI-løsninger på nationalt niveau.

Af regionernes 2025-midler skal 1 mio. kr. gå til Danske Regioner til en foranalyse, som skal afdække modenhed og potentiale inden for digital patologi.

Det er desuden i regi af Danske Regioner besluttet, at 2026-midlerne skal anvendes til at implementere AI-løsninger på kræftområdet, herunder en skalering af AI-modellen til individualiserede kræftforløb baseret på erfaringerne fra tarmkræftområdet, med potentiale for udbredelse til andre kræftformer og alle regioner, samt en national AI-baseret analyseplatform og billedbank til prostatakræft, der etablerer en fælles datainfrastruktur og understøtter ensartet, evidensbaseret diagnostik, behandling og opfølgning.

7. Palliation

Der er med udmøntningsaftalen samlet afsat 42 mio. kr. til regionerne i 2026 til basal palliation, specialiseret palliation og til palliative rådgivningsfunktioner. Region Hovedstadens andel udgør i 2026 13,1 mio. kr. Midlerne skal overordnet gå til at styrke den palliative indsats bredt set til gavn for patienter og pårørende. I 2025 blev der ligeledes afsat 13,1 mio. kr., hvoraf 2,5 mio. kr. blev udmøntet til de fire hospicer, som regionen har driftsoverenskomst med til en udvidelse af kapaciteten i de udgående palliative pladser, mens de resterende midler blev udmøntet til hospitalerne efter den gældende fordelingsnøgle.

Regionsrådet besluttede den 2. september 2025 at nedsætte en bredt sammensat udmøntningsgruppe, der skal komme med anbefalinger til udmøntningen af 2026-midlerne fra Kræftplan V til det palliative område samt de ubrugte midler som er afsat i budgetaftalen for 2025. Hvis det godkendes politisk i regionsrådet at afsætte 13,1 mio. kr. i 2026 til det palliative område, vil administrationen på baggrund af udmøntningsgruppens arbejde udarbejde en plan for udmøntningen af de 13,1 mio. kr. og forelægge sundhedsudvalget en sag forventeligt medio 2026.

8. Uspecifikke symptomer på kræft

Der er til regionerne afsat 10 mio. kr. i 2026. Region Hovedstadens andel heraf udgør 3,1 mio. kr. Midlerne skal gå til at styrke den tidlige opsporing af kræft ved at øge viden om uspecifikke symptomer hos både praktiserende læger og diagnostiske centre. Derudover skal indsatsen styrke de praktiserende læger i arbejdet med at udrede og viderehenvise borgere med uspecifikke symptomer, der kan være tegn på kræft. Regionerne igangsætter et fælles udviklingsarbejde med DMCG, Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut og DCCC, herunder videreførelse af det nationale netværk for diagnostiske centre

Det er i regi af Danske Regioner blevet besluttet, at regionernes midler til initiativet overføres til henholdsvis DCCC, DMCG og Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut, som herefter administrerer bevillingen

9. Data til kræftbehandling og ny medicin

Der er afsat 6 mio. kr. i 2026 til styrket brug af data på kræftområdet samt 3 mio. kr. til at etablere National klinisk database for personlig medicin på kræftområdet. Region Hovedstaden modtager 1,9 mio. kr. til styrket brug af data,

som overføres til Medicinrådet. Derudover modtager Region Hovedstaden 0,9 mio. kr. til etablering af National klinisk database for personlig medicin på kræftområdet, der overføres til Sundhedsvæsnets Kvalitetsinstitut.

Regionerne centraliserer behandlingen af ansøgninger om individuel ibrugtagning i én fællesregional lægemiddelkomité inden udgangen af 2026 for at sikre ensartet adgang til lægemidler efter Medicinrådets 7. princip.

10. Kræftforskning i det primære sundhedsvæsen

Der er afsat 2 mio. kr. årligt fra 2026 og varigt frem til initiativet, som overføres til regionerne. Region Hovedstaden modtager 0,6 mio. kr. som overføres til Danish Comprehensive Cancer Center.

Der etableres et landsdækkende samarbejde om forskning og udvikling i primærsektoren med virkning pr. januar 2026 med inddragelse af relevante aktører. Samarbejdet forankres i DCCC i henhold til indgået aftale herom mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danske Regioner og KL i 2025.

11. Udrednings- og behandlingskapacitet

Der er med udmøntningsaftalen afsat i alt 180 mio. kr. i 2026 til ekstra udrednings- og behandlingskapacitet på landets kræftafdelinger. Region Hovedstadens andel udgør 56,1 mio. kr.

Midlerne fra Kræftplan V til udrednings- og behandlingskapacitet er allerede udmøntet varigt til regionens hospitaler på forventet efterbevilling.

Tidligere er der med regeringens sundhedspakke fra maj 2023 blevet afsat midler til regionernes akutte og ekstraordinære indsats på kræftområdet. For at give hospitalerne bedre mulighed for langsigtet planlægning, blev der i 2024 givet et permanent løft i driftstilskuddet til hospitalerne på i alt 38,2 mio. kr. årligt. Dette skete med forventningen om, at der i forbindelse med udmøntningen af Kræftplan V ville blive tilført kræftområdet permanente driftsmidler.

Da midlerne fra Kræftplan V til udrednings- og behandlingskapacitet reduceres fra 2027, er der i budget 2026 afsat ekstra midler for at fastholde det varige niveau i Region Hovedstaden fra 2027 og frem.

Allerede udmøntede midler

Af den samlede ramme til Kræftplan V er der allerede udmøntet 34,2 mio. kr. til regionerne til: styrket patientrådgivning for patienter med livstruende sygdomme, specialenhed for samarbejde om livstruende sygdomme, pilotstudie af lungekræftscreening, samt udvidelse og forenkling af ordningen for tilskud til tandpleje.

